

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 50 n, večji inserati
peti vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici peti vrsta 3 D;
poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 n.
Popisi le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inserati davki posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knalova
ulica št. 5, pristlano. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Narod" Knalova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopis sprejema le pošiljanje in založeno frankovanje.

Rokopisov se ne vraca.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1.—
v Inozemstvu navadna dni Din 1, nedelja Din 1·25

Poštnina plačana v gotovini.

Slovenski Narod* velja:	V Jugoslaviji		
	v Ljubljani	po pošti	v Inozemstvu
12 mesecev	Din 120—	Din 1·4—	Din 216—
6 : : : : :	• 60—	• 72—	• 108—
3 : : : : :	• 30—	• 36—	• 54—
1 : : : : :	• 10—	• 12—	• 18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročnino vedno po nakaznic.

Na samo pismena naročila brez postavite denarja se ne moremo ozirati.

Oboroženi zmagovalci.

Francesco Nitti, bivši italijanski ministrski predsednik, stoji stalno v ospredju presojarja evropskih zadev. Reparacije bi rad uredil tako, da bi v resnicu mogle služiti uspešni obnovi vseh po vojni tako hudo pri zadetih dežel, orožje pa, katerega so polne zmagovitev in nasledstvene države, bi rad spravil v kot. Najbolj ga straši Francija, ki koraka na čelu oboroževanja. Dolgov ima približno 300 milijard, pa vzdržuje največjo moderno armado in ima največjo zračno floto, kakor tudi največjo število podmorskih čolnov, kakor jih je kdaj imela kaka evropska kontinentalna država.

Društvo narodov je nabralo mnogo interesantnih podatkov o proračunih za dež. obrambo posameznih držav. Nemčija je zgubila svojo moč na kopnem, na morju in v zraku in uničila je tudi svoje orožne tovarne. Po vers. pogodbami ima 96.000 mož vojaštva in 4.000 častnikov. Njeni trdnjave so poražene in prepovedane ji je vsako izdelovanje orožja.

Nitti vpraša ponovno: »Katere cilje zasleduje kontinentalni evropski vojaški sistem? Proti komu je naparen?« Ali je končno samo plod skrbi, da se ne bo moglo vzdržati stanje, katero smatra vsakdo za nemiselnino in nestalno? Nitti pravi, da veje po Evropi duh norosti in da se vrtinci sovraštva srečujejo z viharji jeze, bojazni in strahu.

Nato pa se Nitti obrne do Amerike in pravi: Napram sedanjemu evropskemu stanju ima Amerika samo jedno dolžnost: naj ne dovoli kakrška posojila ne državam, ne občinam in ne privatnikom v Evropi, dokler ne nastopi gibanje za pravi mir, dokler obstoje zasedajoče armade, dokler zmagovalci, ki ne plačujejo svojih lastnih dolgov Angliji in Ameriki, zahtevajo od premaganec absurdne in nemoralne odškodnine, katerih norost čestokrat še presega absurdnost. Amerika naj ne opusti nikake svoje denarne zahteve, to je edino orožje, da bi se Evropi vslil mir. Ako hoče Amerika preprečiti svetovno krizo, torej tudi svojo lastno, potem mora vsliti mir in to se zgoditi, ako ne odpusti svojim dolžnikom nikakega kredita, če se ne odrežejo s svoje strani takozvanim reparacijam, okupacijskim armadam in nesmiselnosti mirovnih pogodb. Vsak danes izposoji en dolar bo imel samo ta učinek, da podaljša evropski nered in poveča težkoče. Ta blaz-

preti finančni polom, ima tako številno armado kakor Italija. S pismom 10. junija 1922 je sporočila Francija Društvo narodov, da ima 38.700 častnikov in 690.000 vojakov pod orožjem. Od tega števila služi 150.000 za vzdrževanje mirovnih pogodb. Italija ima pod orožjem 12.711 častnikov in 175.000 moštva. Iz tega sledi, da ima Francija več vojaštva kakor Italija, Nemčija, Avstrija, Madžarska, Bolgarska, Holandska, Švedska, Danska, Norveška in Španska skupaj. Nitti pravi, da spadata k francoskemu kontinentalnemu sistemu tudi mala antanta in Belgija. Češkoslovaška ima pod orožjem 11.123 častnikov in 138.086 vojakov. Jugoslavija 8132 častnikov in 14423 vojakov, Belgija pa 5348 častnikov in 115.500 vojakov. Grška je imela pred svojim vojaškim polom tudi naravnost ogromno armado.

Nitti vpraša ponovno: »Katere cilje zasleduje kontinentalni evropski vojaški sistem? Proti komu je naparen?« Ali je končno samo plod skrbi, da se ne bo moglo vzdržati stanje, katero smatra vsakdo za nemiselnino in nestalno? Nitti pravi, da veje po Evropi duh norosti in da se vrtinci sovraštva srečujejo z viharji jeze, bojazni in strahu.

Nato pa se Nitti obrne do Amerike in pravi: Napram sedanjemu evropskemu stanju ima Amerika samo jedno dolžnost: naj ne dovoli nikakrška posojila ne državam, ne občinam in ne privatnikom v Evropi, dokler ne nastopi gibanje za pravi mir, dokler obstoje zasedajoče armade, dokler zmagovalci, ki ne plačujejo svojih lastnih dolgov Angliji in Ameriki, zahtevajo od premaganec absurdne in nemoralne odškodnine, katerih norost čestokrat še presega absurdnost. Amerika naj ne opusti nikake svoje denarne zahteve, to je edino orožje, da bi se Evropi vslil mir. Ako hoče Amerika preprečiti svetovno krizo, torej tudi svojo lastno, potem mora vsliti mir in to se zgoditi, ako ne odpusti svojim dolžnikom nikakega kredita, če se ne odrežejo s svoje strani takozvanim reparacijam, okupacijskim armadam in nesmiselnosti mirovnih pogodb. Vsak danes izposoji en dolar bo imel samo ta učinek, da podaljša evropski nered in poveča težkoče. Ta blaz-

nost ne more trajati večno in Amerika mora biti ona moč, ki v višjem interesu civilizacije in v interesu življenja prinese svetu končni mir.

Nitti ropota nad Evropo zelo energično. Prav pa bi storil, aki bi tudi italijanske državnike prikel za učesa, ker delajo na primer okoli naše države vedno nemir in nered in jo ogrožajo neprestano pa če se v svojih izjavah sicer še tako ustijo s prijateljskimi in korektivnimi odnosnimi. Sredi takega hujskanja je italijanski zastopnik na washingtonski konfe-

renci zahteval celo razročenje Jugoslavije! Je več krvicev na sedanjem stanju Srednje Evrope in Italijani niso zadnji med njimi.

Nittilevi klici po pameti in razsodnosti pa so seveda vpoštevanja vredni. Toda potrebno je neobhodno, da se Francijo zadovolji. V to smer treba smotrenega dela, katero pa ne sme vsebovati prevelike sentimentalnosti naprani Nemčiji.

Zadovoljna Francija pomeni pravilni pričetek evropske obnove, katemu mora slediti takoj razročenje.

Velika politična debata v demokratskem klubu.

POLITIČNI DVODOB MED DAVIDOVIČEM IN PRIBIČEVIČEM.

— Beograd, 6. decembra. (Izv.) V demokratskem parlamentarnem klubu se je včeraj dopoldne pričela velika politična debata o notranji situaciji. V parlamentu in v vsej beogradski javnosti vlada za to debato splošno in napeto zanimanje. Nestrpno pričakujelo rezultatov te debate.

Za okoli 9.30 dep. je bilo v klubovih prostorih živahno vrvanje. Od 86 poslancev jih je prišlo na sejo 67. Točno ob 10. dopoldne je otvoril predsednik Ljuba Davidović politično diskusijo.

Ljuba Davidović je v svojem otvoritvenem govoru kratko omenjal, da je sklic plenarno sejo klubu v svrhu definitivnega razbistrenja situacije in da zahteva med drugim, da mu demokratični člani vlade, kakor tudi poslanci, povede radi česar in zakaj je prišlo do demisije vlade.

Minister Svetozar Pribičević je navzdim pojasnil razlog vladine demisije, navzdim kot prvi razlog dejstvo, da so nekateri poslanci vladine koalicije vodili razgovore z opozicijo s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Predsednik Ljuba Davidović je na to v poldrgournem govoru podrobno poročal o svojem delovanju v poslednjem času.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Predsednik Ljuba Davidović je na to v poldrgournem govoru podrobno poročal o svojem delovanju v poslednjem času.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tendenco.

Govor šefa demokratske stranke je bil ves čas jasan, točen in odločen v vsekom oziru. Uvodoma je pred. Davidović opisal svoje politično in parlamentarno delovanje ter očrnil sedanjo notranjo situacijo države. Izjavil je, da je dosedaj vedel z zastopniki hrvatskega naroda in opozicije samo razgovore s tendenco, da se strmolovlji vlada, in kot drugi razlog okolnost, da so demokratični člani v parlamentarnih odborih začeli s takliko, ki je dala izraza za gorjeno tend

in vzdrlj, potem so možne volitve po preteklu širih mesecev. V slučaju, da se politični kurz izpremeni, so volitve že v teku dveh mesecev. V prvem slučaju bi imela vlada še spraviti pod streho najvažeče zakone, ki so seda v razpravah narodne skupščine.

Svetozar Pribičević je odločno za to, da se nadaljuje skupno sodelovanje z ljudmi, ki so ozivovorili vidovdansko ustavo ter zahtevo, da se vsa pogajanja in razgovori s Hrvati popolnoma opuste.

Poslanec Pečić Dragutin je v kratkem govoru zavzel stališče, da Ljubo Davidovića. Popolnoma je odobraval politično smer, ki jo je začel šef stranke.

Poslanec dr. Orga Angeljnović je odgovarjal na Izvajanje ministra Pribičevića. Poudarjal je, da je sporazum s Hrvati potreben v eminentnem interesu vseh držav in celokupnega naroda. Ta sporazum skuša preprečiti Pribičević s svojo naravnost katastrofalno politiko. Ta politika je nesreča za vso državo in usodenila pred vsem za demokratsko stranko. Ako bo v demokratskem klubu imel Pribičević še nadalje odločen vpliv, se je batil, da razpadne demokratični klub. Zato bi bilo po njegovem mnenju najboljše, ako bi Pribičević izvajal konsekvenčno ter sam izstotal iz kluba, ker bi se mu sicer lahko prileglo.

petilo, da bi ga ob koncu konca moral klub sam istisnit iz svojih vrst kot načeljega škodljivca. Uvaževati je treba, da se je politično mišljenje v širokih masah spremeno tako, da danes pretežna večina tudi demokratičnih volicov obsoja sedanje politiko vodilnih mož v demokratskem klubu in s tem tudi rezim. Povsod tako v Srbiji, karor v Hrvatski in Sloveniji prevladuje miselj, da je treba čim najprej skleniti popoln sporazum s Hrvati in tako enkrat za vselej odstraniti to rak - rano z našega državnega in narodnega telesa. Dr. Angeljnović je v nasprotju z ministrom Timotijevićem predlagal Ljubu Davidoviću zaupnik ter stavil predlog:

Demokratični klub prepriča svojemu predsedniku popolnoma proste roke za nadaljevanje razgovorov s Hrvatskim blokom.

Predsednik Ljuba Davidović je na to zaključil sejo ter odredil nadaljevanje debate zanesljivo. V parlamentu z napetostjo pričakujejo končnega izida te debate. O včerajšnjem obsegu debate sodeč, je pričakovati, da danes debata še ne bo končana in da bodo končni zaključki sprejeti all tekmo današnje pozne noči ali pa še jutri dopoldne. **Od zaključkov demokratičnega kluba je odvisen nadaljni razvoj vladne krize.**

Narodna skupščina v agoniji.

ODGODITEV NARODNE SKUPŠČINE. — DEMONSTRACIJA VOJNIH INVALIDOV V PARLAMENTU. — MOŽNOST RAZPISA NOVIH VOLITEV.

— Beograd, 6. dec. (Izv.) Predsednik narodne skupščine dr. Edo Lukinić je včeraj ob 17.30 otvoril plenarno sejo skupščine. V zbornici so bili poslanci zbrani skoro polnoštevilno. Na galeriji je bilo zelo veliko število invalidov, predvsem odbor »sto invalidov«. Po končanih formalnostih je skupščinski predsednik dr. Lukinić prečital pismo ministrskega predsedstva na narodno skupščino. Pismo, datirano z dne 4. t. m. se glasilo:

»Gospod predsednik! Ker sem danes ob 11.30 dopoldne Nj. Vel. kralju podal demisijo celokupnega vlade, ki sem ji imel čast biti na čelu, si dovoljujem Vas prositi g. predsednik, da izvolite odrediti odgoditev sei narodne skupščine do sestave nove vlade.

Prosim g. predsednika, da blagovoli spremeti to pot izraz mojega odličnega spoštovanja. Predsednik vlade Nikola Pašić m. p. e.

Zbornica je pismo o demisiji vlade vzela mirno na znanje. Tako je na to je predsednik dr. Lukinić kratko naznani: »Zaključujem radi demisije vlade današnjo sejo narodne skupščine. Prihodno sejo sklice predsedništvo pisamental potom.«

Ob 17.37 je bila seja zaključena. V zbornici je nastalo živahnvo vrvenje. Nekateri poslanci so vzklikali: »Doli z vlast!« Veliko ogorčenje je nastalo na galeriji v vrstah invalidov. Invalidi so začeli glasno vzklikati: »Doli z narodnimi razbojniki! Dajte nam kruha! Zahtevamo zaščito naših sirot! Zahtevamo invalidski zakon!« Ogorčeni klici so se čuli tudi proti nekaterim članom vlade. Na ministrskih klopeh ni bilo nobenega ministra.

Politične vesti.

= Sklep Hrvatskega bloka. »Obzorje poroča: »Po povratku dr. Drinkovića iz Beograda, kjer je konferiral z Davidovićem in Proticom, je imel Hrvatski blok sejo, na kateri se je imelo odločiti, ali naj Hrvatski poslanci takoj odidejo v Beograd ali ne. Ker je došlo službeno obvestilo, da je kralj sprejel demisijo Pašićeve vlade in da se bodo seje narodne skupščine odgodile do rešitve vladne krize, je konferenca prišla do zaključka, da se je položaj bistveno spremenil in da momentano ni potrebno, da bi hrvatski poslanci odšli v Beograd. V tem smislu se je poslalo obvestilo tudi v Beograd. Nadaljnjo postopanje Hrvatskega bloka je odvisno od rezultata debate in zaključkov v seji demokratičnega kluba.«

= Kdo so kandidati za novega ministarskega predsednika? Beogradski »Balkan« piše, da so najresnejši kandidati za mesto novega ministrskega predsednika poleg Pašića, Ljubo Jovanović, Marko Guričić in Marko Trifković iz starejše radikalne skupine, izmed mlajših pa dr. Velizar Janković in dr. Laza Marković. Na drugi strani pa baje prihajata v poštev z demokratičnimi strankami tudi Kosta Timotijević in Svetozar Pribičević.

= Dr. Korošec v Zagrebu. Beogradsko »Pravda« poroča, da je bil koncem preteklega tedna dr. Korošec v Zagrebu in imel dolgo konference z člani Hrvatskega bloka. V njegovi družbi je bil ves čas demokratični disident bivši bar. dr. Tomljenović. Na konferencah s poslanci Hrvatskega bloka se je razpravljalo tudi o avtonomiji Slovenije. Ko je dr. Korošec v soboto potoval znotraj v Beli grad, ga je na kolodvor spremjal dr. Tomljenović, ki mu je pri odhodu vlaka zaklical: »Na svodenje v avtonomni Sloveniji!« Odgovornost za to poročilo prepričamo »Pravde«.

naj neha, da naj ima v mislih, da je Hadianesti povejval armadi, čestokerat gledal smrti v obraz in da se torej ne boji uboja s strani njegovih ljudi. Gunaris je bil bolan na legarju, 40th mrzlice je imel, pa so ga vrgli s postelje. Stratos je pred usmrtenjem objel Gunaris in Hadianestija ter vzkliknil: »Zgodovina bo sodila!« To je umor, je zakričal Hadianesti, ko so mu strigli generalske znake z uniforme, prileteli mož se je jokal kot otrok in zaklical je okolic: »Jaz svoje dežele nisem izdal, živel Grška!« Stratos je izročil poveljniku svoj etui za cigarete s prošnjo, naj ga da njegovemu sinu kot zadnji spomin z nasvetom, da naj se nikdar ne peča s politiko. General Hadianesti je stal ponosno pokoncu in padel s klicem: »Živel Grška!« Gunaris in Hadianesti sta bila zadeta v srce, drugi pa v razne dele telesa, največ v obrazu.

= Tudi Amerika hoče več voljčka. Letno poročilo, katero je predložil državni tajnik vojnega departementa kongresu, pravi, da efektivno stanje 125.000 mož in 12.000 častnikov ne zadoštuje za narodno obrambo. Zahteva se skorajšnje vzdržanje števila častnikov na 15.000. Poročilo obžaluje, da so Združljene države zaostale glede razvoja zračne flote in zahteva ustvaritev zadosti močnega zračnega plovstva. Za slučaj, da se Washingtonski pomorski dogovori v Evropi ne ratificirajo, hoče ameriško mornariško ministrstvo obdržati one ladje, ki bi se morale uničiti vsled pomorskih dogovorov, vendar je v tem stanju, da bi se jih moglo takoj zopet uporabljati. Mornariško ministrstvo zahtuje, da one ladje, katere je črtila Anglia, so že zelo stare in tako na njena naredila ne pomeni nikake žrtve za angleško pomorsko silo, marveč samo čin dobrega gospodarstva.

= Amerika proti Italiji? Ameriški zastopnik na mirovni konferenci v Lausanni Chiles je izjavil, da Amerika ne namernava zahtevati nobenih predpravic za svoje državljane na vzhodu, pač pa zahteva, da bo garantiran princip odprtih poti na vzhod. V pogovoru z Mussolinijem pa je dejal, da bi bilo dobro, če bi se Italija odrekla dosedanjih politik v Jadranskem morju. Ako ona tegi se storii, bo Amerika zahtevala od nje, da ji brez edlašanja plača vse dolbove.

= Beograd, 6. dec. (Izv.) V parlament danes živahnvo razpravlja in razmotriva izjavo Svetozarja Pribičevića na snočnem sestanku demokratičnega kluba. Svetozar Pribičević je skuljal v vso zgovornostjo pridobiti demokratični klub za svoje stališče. Pribičević želi, da demokratični klub še nadalje vztraja v koaliciji z radikalci ter naglaša, da bi bila eventuelna spremembu politične taktike katastrofnega pomena za demokratično stranko. Naglašajoč dilemo: »all vztajati v vladu, ali sprememiti politično smer«, ste dani dve možnosti. V prvem slučaju bi se vršile volitve šele po preteklu 4 mesecov, ker bi vlada skušala rešiti s pomočjo narodne skupščine še najaktualnejše zakone. V drugem slučaju pa bi bile volitve že razpisane tekom dveh mesecov.

= Iz Gorice. Dne 16. t. m. se vrši v Trgovskem domu klavirski in recitacijski večer. Sodeluje tudi zbor goriškega Pevskega in glasbenega društva. — Znameniti sejem Sv. Andreja v Gorici se vrši letos v povečanem obsegu. Nekaj novega so praktično urejene stojnice, postavljene po raznih delih mesta, v glavnem seveda na Travniku.

= Knjige Goriske Matice. Ko so Italijani zasedli primorsko pokrajino, so bili primorski Slovenci odrezani od vseh kulturnih dobrin in vrednot, ki jih imajo in uživajo ostali Slovenci, posebno pa se je poznalo pri knjigah, ki radi raznih Šikan in odročnosti ni mogla priti čez mejo v isti meri, da bi zadostila našemu ljudstvu. Posrečno pa je bilo treba knjige za Širše ljudstvo, naše Mohorjeve družbe. In res je stopila pri nas na njeni mesto Goriška Matica, ki je izdala prvo leto Koledar, drugo leto poleg Koledarja še eno knjigo, tretje in četrto leto pa celo dve knjige in Koledar in peto (prihodnje) leto namerava izdati poleg Koledarja še tri knjige. Kako priljubljene so bile knjige in kako potrebljena in kulturno koristna je bila ta ustanova, nam pove dejstvo, da so se tiskale knjige v 20 do 25.000 izvodih, katerih je šlo le malenkost (nekaj sto lanskog leta) čez mejo. Ker je Goriška Matica prepriznila, da so v Sloveniji ljudje, ki se toplo zanimali za življenje primorskih Slovencev, posebno ker je med njimi tudi na tisoč Primorcev, je dala na razpolago tudi letos nekaj stotin izvodov svojih knjig za razmeroma zelo nizko ceno, da si jih lahko kupi ta in oni, posebno ker imajo knjige tudi svojo stalno vrednost. Prvi knjizveni dan Goriske Matice je Koledar za leto 1923, ki ima za prilog zemljovid Julijanske Krajine in le letos urejen v geslu dobrodelnosti. Med pisatelji, ki so letos prispevali v Koledarju beremo imena Alojzij Remec, dr. Ivo Šorli, Joža Lovrencič, Fran Tratnik. Ti so prispevali črtice in pesmi. Več poljudnih člankov o raznih panogah, dobrodelnosti, gospodarstvu itd. so pisali dr. Egidijs, Franc Pirc, Just Šulc, Ivan Rešet, dr. J. Bačar, arhitekt Radović, Ivan Mercinc ter ostali. Preobširno bi bilo, če bi našteli celo vsebino. Kako je bogato ilustrirano, nam priča dejstvo, da ima 56 ilustracij poleg bogate risarske opreme slikarja A. A. Buckla. — Druga knjiga je Zabavna knjižica, hravatske pripovedi v prevodu našega priljubljenega pisnika dr. Alojzija Gradniksa »Zlati srca«. Ta knjiga vsebuje vrsto poljudnih povestnic literarne vrednosti in je posebno pravljena za ljudske knjižnice, priljeto črto za vsak kmečki dom. — Tretja knjiga je prevod »Srahove knjige v verzih« od dr. Andreja Pavlice, z razlagom, ki bo tu mnogim dobrodošla po svoji globoki notranji lepoti. — Vse knjige je slikarsko lepo opremili akademiki slikar A. A. Buckl, da delajo čast našemu književnemu trgu. Vse tri knjige stanejo za Jugoslavijo samo 24 D. Primorski Slovenci, ki živite v Jugoslaviji, kupite te knjige, sezite po njih vsih, ki se zanimate za življenje primorskih Slovencev ali nimate primerne črte; posebno priporočamo društvo, da obogate s knjigami svoje knjižnice. Knjig ni mnogo na razpolago; sezite po njih. Zahajte jih po vseh knjigarnah. Kdor hoče kupiti knjige posamezno, stane Koledar 6 D, ostali dve knjigi pa po 10 dinarjev.

= Podrobnosti o usmrtiltvu grških ministrov. Londonski listi prinašajo nove podrobnosti o usmrtiltvu v Ateneh. Sodno poslopje je bilo ves čas procesa vojaško zastraženo. Kakor hitro je bila izrečena odsoda, so bili vsohtenci ukljenjeni kot navadni zločinci in revolucionarni vojaki so jih odneli v Jeffenico Averov. General Hadianesti je zaklical na nekega oficirja v spremstvu, ki je surove postopek z obsojenimi, da

naj neha, da naj ima v mislih, da je Hadianesti povejval armadi, čestokerat gledal smrti v obraz in da se torej ne boji uboja s strani njegovih ljudi. Gunaris je bil bolan na legarju, 40th mrzlice je imel, pa so ga vrgli s postelje. Stratos je pred usmrtenjem objel Gunaris in Hadianestija ter vzkliknil:

»Zgodovina bo sodila!« To je umor, je zakričal Hadianesti, ko so mu strigli generalske znake z uniforme, prileteli mož se je jokal kot otrok in zaklical je okolic: »Jaz svoje dežele nisem izdal, živel Grška!« Stratos je izročil poveljniku svoj etui za cigarete s prošnjo, naj ga da njegovemu sinu kot zadnji spomin z nasvetom, da naj se nikdar ne peča s politiko. General Hadianesti je stal ponosno pokoncu in padel s klicem: »Živel Grška!« Gunaris in Hadianesti sta bila zadeta v srce, drugi pa v razne dele telesa, največ v obrazu.

= Tudi Amerika hoče več voljčka. Letno poročilo, katero je predložil državni tajnik vojnega departementa kongresu, pravi, da efektivno stanje 125.000 mož in 12.000 častnikov ne zadoštuje za narodno obrambo. Zahteva se skorajšnje vzdržanje števila častnikov na 15.000. Poročilo obžaluje, da so Združljljene države zaostale glede razvoja zračne flote in zahteva ustvaritev zadosti močnega zračnega plovstva. Za slučaj, da se Washingtonski pomorski dogovori v Evropi ne ratificirajo, hoče ameriško mornariško ministrstvo obdržati one ladje, ki bi se morale uničiti vsled pomorskih dogovorov, vendar je v tem stanju, da bi se jih moglo takoj zopet uporabljati. Mornariško ministrstvo zahtuje, da one ladje, katere je črtila Anglia, so že zelo stare in tako na njena naredila ne pomeni nikake žrtve za angleško pomorsko silo, marveč samo čin dobrega gospodarstva.

= Tudi Amerika hoče več voljčka. Letno poročilo, katero je predložil državni tajnik vojnega departementa kongresu, pravi, da efektivno stanje 125.000 mož in 12.000 častnikov ne zadoštuje za narodno obrambo. Zahteva se skorajšnje vzdržanje števila častnikov na 15.000. Poročilo obžaluje, da so Združljljene države zaostale glede razvoja zračne flote in zahteva ustvaritev zadosti močnega zračnega plovstva. Za slučaj, da se Washingtonski pomorski dogovori v Evropi ne ratificirajo, hoče ameriško mornariško ministrstvo obdržati one ladje, ki bi se morale uničiti vsled pomorskih dogovorov, vendar je v tem stanju, da bi se jih moglo takoj zopet uporabljati. Mornariško ministrstvo zahtuje, da one ladje, katere je črtila Anglia, so že zelo stare in tako na njena naredila ne pomeni nikake žrtve za angleško pomorsko silo, marveč samo čin dobrega gospodarstva.

= Amerika proti Italiji? Ameriški zastopnik na mirovni konferenci v Lausanni Chiles je izjavil, da Amerika ne namernava zahtevati nobenih predpravic za svoje državljane na vzhodu, pač pa zahteva, da bo garantiran princip odprtih poti na vzhod. V pogovoru z Mussolinijem pa je dejal, da bi bilo dobro, če bi se Italija odrekla dosedanjih politik v Jadranskem morju. Ako ona tegi se storii, bo Amerika zahtevala od nje, da ji brez edlašanja plača vse dolbove.

= Amerika proti Italiji? Ameriški zastopnik na mirovni konferenci v Lausanni Chiles je izjavil, da Amerika ne namernava zahtevati nobenih predpravic za svoje državljane na vzhodu, pač pa zahteva, da bo garantiran princip odprtih poti na vzhod. V pogovoru z Mussolinijem pa je dejal, da bi bilo dobro, če bi se Italija odrekla dosedanjih politik v Jadranskem morju. Ako ona tegi se storii, bo Amerika zahtevala od nje, da ji brez edlašanja plača vse dolbove.

= Iz Gorice. Dne 16. t. m. se vrši v Trgovskem domu klavirski in recitacijski večer. Sodeluje tudi zbor goriškega Pevskega in glasbenega društva. — Znameniti sejem Sv. Andreja v Gorici se vrši letos v povečanem obsegu. Nekaj novega so praktično urejene stojnice, postavljene po raznih delih mesta, v glavnem seveda na Travniku.

= Knjige Goriske Matice. Ko so Italijani zasedli primorsko pokrajino, so bili primorski Slovenci odrezani od vseh kulturnih dobrin in vrednot, ki jih imajo in uživajo ostali Slovenci, posebno pa se je poznalo pri knjigah, ki radi raznih Šikan in odročnosti ni mogla priti čez mejo. Ker je izdala sedaj v nemških rokah se nahajača tvrdka Kleinmeyer & Bamberg, ampak omjenjeno knjigo daleko presega v preglednosti in priprostosti ter tako v praktični uporabljivosti na nižjih zlasti dvorazrednih šolah in trgovskih nadaljevalnih šolah ter za praktičnega trgovca. Knjigovodstvo za začetnike, ki je izdalo sedaj v nemških rokah se nahajača tvrdka Kleinmeyer & Bamberg, ampak omjenjeno knjigo daleko presega v preglednosti in priprostosti ter tako v praktični uporabljivosti na nižjih zlasti dvorazrednih šolah in trgovskih nadaljevalnih šolah ter za praktičnega trgovca. Knjigovodstvo

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1922.

Potovanje kraljevske dvorcev v Sarajevo odloženo. Kakor poročajo iz Beograda, je radi odstopa vladu odgovoren potovanje kraljevske dvorcev in romunske kraljice Marije v Sarajevo, odnosno v Dubrovnik.

Ugotovitev. »Jutroci« se zvesto drže onega znanega »primetev« ter kriče, če da je Zajednica pripomogla klerikalno-komunističnemu bloku do zmage. Preglasno je to kričanje, da bi ne dalo spoznati pravih krivcev. Kriva je predvsem njihova neverjetna megalomanija, ki si je do poslednjega trenutka obetala zmago. Ošabno so prezirali dobrohotne nasvete, naj opuste svojo gonjo proti Zajednici, ki edina more priti v poštov kot resna nasprotinja Zvezzi del. ljudstva. In vendar bi edinole upoštevanje tega nasveta moglo preprečiti katastrofo. Vsaka druga kombinacija je bila izključena ter bi ne vedla do uspeha. »Jutroci« računajo, če bi se naša skupina in NSS priključila Jugoslavskim demokratskim strankam, pa bi bila zmaga gotova. To je usodepolna zmota. Da, ko bi bila demokratska stranka brez mladincov, potem bi bila stvar enostavna, potem bi ne bilo nobenega zadržka. Tako se je pa niti naša skupina, niti NSS ni mogla pridružiti. Zakaj mladini predstavljajo režim in nas je združila zagrebška roščica, ki je naperjena proti režimu. Baš to naše protivno stališča proti režimu je združilo toliko članov na našo skupino. Vsaka priključitev oficijelni JDS, dokler jo vodijo mladini, bi ne samo občutno zmanjšala število naših glasov, marveč povečala število Zvezzi del. ljudstva oddanih glasov. Če bi vodstvo obeh naših skupin tudi kaj tako sklenili, bljima ne sledili pristaši, ker bi tega kratekomalo ne mogli razumeti. V slučaju zveze z oficijelno JDS bi ji obe naši skupini ne mogli pristeti niti 1000 glasov. Zakaj zopet je velika zmota, ako se trdi, da so posamezne osebe krive, da ni prisko do sporazuma. Te osebe so bile slučajno irepresentantni prave volje širokih vrst naprednega volilstva. Niso bili vodniki te volje. Ako bi ne bil dr. Ravnhar, bi bil drugi, ki bi moral predstavljati spontano izraženo ljudsko voljo. Bila je res demokratska združitev. Še preden je pričela volilna borba, smo naglašali, da utegne za JDS postati usodepolno, čim se identifikuje z mladimi in z režimom. Naše prorokovanje se je uresničilo. Postalo je usodepolno ne samo za JDS, ampak za zmagovitost narodne in napredne ideje v Ljubljani. Čim bi se bila JDS o pravem času znala otesti mladinskega vpliva, bi bila situacija rešena. Resnica je torej, in te resnice ne more nihče izpodbiti, da je istih pet ali šest mož, ki so že toliko zla napravili v našem javnem življenju, zoper zanavilo našo narodno in napredno Ljubljano.

Da si ne bodo bellli glav. V noči »Zajedničari se pritožijo?« piše današnji »Slovenec«: »V ponedeljek zvečer so se v uredništvu Slov. Naroda zbrali voditelji »Zajednice« na posvetovanje. Poleg dr. Trillerja je prihitek narodni socialist Ivan Tavčar, kar se je zelo lepo podal. Sklepal so o tem, kaj naj ukrenejo po tem nepričakovanim porazu. Kakor se doznavata, se nameravajo gospodje zoper volitve pritožiti.« — Da si klerikalno-komunistična gospoda ne bo po nepotrebnem belila glav in da tudi drugim zavežemo obrekljive jezike, ugotavljamo, da je vodstvo »Jugoslovenske zajednice« sklenilo, da ne vloži nobenega ugovora proti izvršenim občinskim volitvam v Ljubljani. S to ugotovitvijo zavračamo tudi vse govorice, ki se v tem vprašanju v pozornem namenu širijo z gotove strani po Ljubljani.

I. december. Večina našega ljudstva se še do danes ne zaveda pomena tega dneva, dneva ujedinjenja vseh treh jugoslovenskih plemen. V spomin na osvobodenje iz robstva je dolochen ta dan kot naroden praznik, vendar je ta določba le v zakonu in se izvaja večinoma le oficijelno. Vsak jugoslovensko misleči človek bi moral smatrati, da dan že sam od sebe kot najsvetješega, toda vsako leto se opaža, da je pojem tega dneva le bore malo razširjen. Ne moremo tega štetiti ljudstvu v zlo, ker stoji še pod vplivom stare vzgoje in raznih ljudskih »vzročiteljev«. Obžalovanja vredno pa je, da razni podjetniki, od katerih bi bilo lahko pričakovati več zavetnosti, nočejo uvideti potrebe praznovanja tega dneva, ker jim je dobilec prva stvar. Če delajo ta dan tovarne, ne bo delavec nikdar veden, kaj nam je 1. december. Sicer

pa res, da ima narod več dobička od tega, ako se dela, toda le materijelno. Moralično pa pomeni to delo velik minus. Ob drugih, brezponembenih praznikih pa stoji vse. Dostikrat zahteva delavstvo samo, naj se ta dan dela, ker noče biti prikrajšano na zaslužku. Toda mnogokrat baziira ta zahteva le na tem, da se ne kaže spoštovanja do narodnih edicij. Na merodajnih faktorjih je, da enkrat napravijo red in izdajo deciderane ukaze, po katerih se mora tudi dosledno postopati, da pride ta praznik do svoje veljave in to bo takrat, kadar bosta kmeti in delavec vedela in znala centni pomen in važnost praznika 1. decembra.

Bratje Hrvati za Slovence. Prva hrvatska študentica v Zagrebu je naklonila po pokrajinskem nameniku g. Hribaru 500.000 krontu za zgradbo poslopja galerije lepih umetnosti v Ljubljani. Ker je tudi od drugod prispevalo že dokaj prispevkov v ta veliki namen, so se začeli pred našimi očmi obliskovati že obrisi ne samo zgradbe galerije, temveč v daljši njeni posledici tudi že zgradba bodoče Akademije lepih umetnosti v Ljubljani. Veseli nas, da so ravno bratje Hrvati z gornjim darom, za katerega gre hvala vsemu upravnemu odboru tega našega največjega denarnega zavoda, zlasti pa njega predsedniku Miroslavu grofu Kulmerju in generalnemu ravnatelju Milivoju Crnadku, tako lepo posvedočili umevanje za naša stremljenja tudi na tem polju kulturnih stremljenj.

Za velike župane se še vedno prepričajo! Leogradsko »Politika« piše: »Ze več dni trajajo pogajanja med radikalci in demokrati radi imenovanja velikih županov. Radikalci zahtevajo zase 18 mest, a demokrati jim ponujajo samo 13, dočim bi 2 mesti pripadli muslimanom in Samostojnim kmetom. (Mesto velikega župana v Tuzli bi naj pripadlo muslimanom, v Mariboru pa Samostojnemu kmetom.) Demokrati zahtevajo zase 15 mest velikih županov.« Gospodje se prenirajo za medvedovo kožo, ker je čisto gotovo, da v slednjem času še ne pride do razdelitve države v oblasti. Sicer pa vse kaže na to, da se oblasti ustanevne — ob Sv. Nikoliju.

Paberki z bojišča. Bilo je v nedeljo opoldne. Pred gostilno »pri Panju«, kjer so imeli mladini svoj volilni lokal, so zbrali gručo pristašev in sam Dr. Kramar jih je milostno ogovoril. Z verjetno samozavestjo in čisto resno je podal situacijsko poročilo z voličarja realisti, po katerem je JDS samo na tem volišču dosegla že čez 300 glasov, dočim jih ima Zajednica celih — 12. Mi smo se mu smeiali. Končni izid pa je bil, da je Zajednica na tem volišču dobila 334 glasov, JS pa v celoti — 167. In tako smo jih tolkli na vseh voliščih. Na nekaterih voliščih (II magistrat, XIV Šiška) niso dosegli niti polovico naših glasov. Vzlič temu pa je najboljši matematik naše univerze še okrog 3 ure popoldne z vso resnostjo izračunal, da ima JDS zmago zagotovljeno. Tako lahko mišljenega optimizma še nisi kmalu srečaval. Ali so jih njihovi zaupniki vlekli za nos, ali pa so izgubili sploh vsak pogled v ljudsko razpoloženje, ki je na celi črti tako odločno proti njim. Umevno je bilo strašno razočaranje, ki mu je sledila že strašnejša potrtost. Odigravali so se naravnost tragični prizori. Dr. Žerjav, ki je bil toliko nepreviden, da je v volilni borbi celo svojega ministra vrgel na tehnico, je poraz JDS upravičeno moral smatrati kot svoj lasten poraz. Ves dan je brnel telefon iz njegovega stanovanja, pozivajoč dozdevne pristaši na »zvestobo«, spominjajoč jih raznili »uslug«, preteči in pa svareč. Nešteto lastnorocno pisanih vizitnic je opominjalo volilce, da »želijo« gospod minister... Delil je odlikovanja, obljubljal milijone. Praprotnik avtomobil je vozil ga, ministra od trgovine do trgovine. Commiss voyageur. Uradniki so bili pozvani v posebno avdijenco. Res je, marsikero hrbiteno je upognil, marsikere strahopetneža omehčal, toda v splošnem ni vse skupaj nič zaledlo. Krogliča je krogliča. In pred padlo veličino izginja tudi strah in respekt. Najbolj ga je varalo njegovo mojstrsko delo: obč. vol. red. ki se mu je zanj dr. Stanovnik javno zahvalil. Ni slab dočip, ki pravi o tem volilnim redu, da si je dr. Žerjav pustil prikrojiti novo obleko, same nosil jo bo — drug.

O razrednem boju. Prihodnje predavanje urednika Zv. Bernota: »O razrednem boju« se bo vršilo v četrtek 7. t. m. ob 20. v zakurjeni dvorani hotela »Lloyd« na Sv. Petra cesti. Vhod v vrtca. Vstopina: sedež 3 din., stojisci 1 din.

Popravek. V naši včerajšnji novici »K občinskim volitvam« se mora glasiti pripomba uredništva pravilno tako-le: »Volilni red, kakren je ljubljanski, velja v smislu § 34. zakona o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji za občine z lastnim statutom (to je za mesta Ljubljano, Celje, Maribor in Ptuj) in za občine z 10.000 in več prebivalci.«

Poroka. V Kotjah v Mežiški dolini se le dne 30. novembra 1922 poročil odvetnik g. dr. Stanko Štor iz Maribora z gđe. Helmu Wastl, hčerkjo gostilničarja in lesnega trgovca v Kotjah. Bilo srečno!

Smrtna kosa. V Celju je umrl 3. t. m. g. Pavel Šega, ravnatelj nabavne centralne taninskih tovarij v Celju, po kratki mučni bolezni. Pokopan je bil v Celju 5. t. m. na temošnem pokopališču. Pokojnik je bil rojen v Tinjah, pečal se je s trgovino, bil veliko let v Gradcu. Zastopal je našo državo del časa v Gradcu pri konsulatu, bil je tudi predsednik Slovenske čitalnice v Gradcu. Sploh pa je bil vseskozi zaveden Slovenec na vsakem mestu in v vsakem času. Blag mu spomin!

Samomer. Danes dopoldne se je na svojem stanovanju, na Rimski cesti 5, občini Čevljarski mojster g. Karel Kordelč. Ob 9. dopoldne je njegova žena odšla na ter ter se vrnila okoli 10.30 dopoldne domov. Tedaj je naša mož že mrtvega. Pogreb bo v petek. Kaj je gnalo Kordelča v smrti, ni znano. Zanimalo je, da je bil pokojnik Kordelč eden prvih ustanoviteljev socialistične demokratske stranke v Ljubljani, zelo agilen in požrtven in propagator socialističnih idej in je bil intimni priatelj Franca Železnikarja, ki je bil glavni utemeljitelj stranke. Z nimovo je, da sta si oba ustanovnika socialistične demokratske stranke na enak način končala življenje. Pokojnik je bil simpatičen mož in poštenjak, kakor vsi starci Ljubljanci. Blag mu spomin!

Smrtna kosa. V Podkorenu na Gorjencih je umrl posestnik g. Lovrenc Benet. Blag mu spomin!

Kdo je uprizoril stavko v naši skrni? »Narodna tiskarna« je hotela preteklo nedeljo priredit posebno izdajo »Slovenskega Naroda« s poročilom o izidu občinskih volitev. V to svrhu je zaprosila dovoljenja na merodajni mestu. To dovoljenje se je ilo odreklo. Da pa ne ostane občinstvo neobveščeno o izidu volitev, je tiskarna izdala kratki letak, česar besedilo je bilo postavljeno že v soboto. V nedeljo je v dotično besedilo ustavil vodja tiskarnice, ki ni član tipografske organizacije, številke, nanašajoče se na občinske volitve, ter osebno sam tudi odkrel natisk letaka. Ta letak se je nato v nekaj st. Izvodih brezplačno razdelil med občinstvo. Z ozirom na to je bila »Narodna tiskarna« ovadena, da je kršila nedeljski počitki, s čemer se je baje pregrešila proti tarifnemu dogovoru. Ta ovadba je izšla, kakor nam zatrjujejo, iz Deželnega tiskarskega zavoda. Tiskarna je iz ozirom na to ovadbo nato v ponedeljek popoldne poslala svoje zastopnike na našo tiskarno ter odredila, da ima vse delavsko osoblje v znak protesta stopiti v dveurno stavko. Poleg tega je zahtevala, da »Slovenski Narod« do 5. našme izisti. Temu smo se morali ukloniti, zato je tudi »Narod« v ponedeljek tako kasno izšel. Ta notica bi morala iziti že včeraj, zakaj pa je izšla ne maramo ugotovljali, eno pa je potrebno, da pribijemo: Včerajšnje »Jutro« je v notici »Triurni Strajk v Narodni tiskarni« pisalo med drugim: »Tiskarna je namreč tiskala znane nesramne letake proti demokratom brez navedbe firme, kar je po zakonu strogo prepovedano. V nedeljo je policija v tiskarni zasegla cele kupe falsifikatov, ki pozivajo demokrate v imenu »načelstva JDS«, naj volijo zajedničarje.« — Da bo naša javnost vedela, kakšnih sredstev se znani ljudje poslužujejo v borbi proti njim neljubim osebam in podjetjem, ugotavljamo: 1. da v »Narodni tiskarni« ne v nedeljo, ne preje, ne kaže slike ni bil policije; 2. da se pri nas ni zaseglo niti enega, kamoli kope plakatov in končno 3. da se falsifikati, ki pozivajo demokrate v imenu »načelstva JDS«, naj volijo zajedničarje, sploh niso tiskani v »Narodni tiskarni«. — »Jutro« se le torej na celini zlagalo. V katerem namenu, bo vsakomur jasno, ako čita dan za dan v tem mladinskem listu pozive. Ven s »Slovenskim Narodom« in Vaših hiš! Hinc illae lacrimae! — Doslej smo to gonjo mirno trpel, ne da bi z manjcem ganili, ker se nam studi takšen način politične borbe, ki izvira iz samopasne zavisti in iz umazanega kruhoborstva, aka pa ne bo miru, bomo tudi mi segli po orooju in vracači šilo za ognilo. In verjamemo naj nam gospodje, ki so duša »Jutrovske« gorie, da bo njih glasilo prav javno padlo še pod ono število, ki so ga dosegli pri volitvah. Gospoda, ako hočete takšen boj na nož, mi smo pripravljeni, toda odgovornost za vse posledice boste nosili vi sami!

Za Aškerčev spomenik v Ljubljani: VI. izkaz prispevkov (od 21. do 30. novembra 1922.) 500 K: Fran Roblek, veleposhestnik v Žalcu; po 400 K: dr. Jernej Demšar, zdravnik v Ljubljani in dr. Bogumil Senekovič, vladni komislar v Ljubljani. Skupaj 1300 K. Doslej nabranega: 39.775 K. — Blagajnik dr. V. Kisovec.

— 13. kljščev jezik na Koroskem. V januarju 1919 je g. A. G. na Dunaju preskelbil pri tvrdki Seidi med drugimi tudi 15 kljščev iz propagandne knjizice »Kärtente za nameravano brošuro o Koroski. Ti kljšči so nekak fizični. Ker tvrdka kljščja zahteva in bi nova prireditev silno veliko stala in ker izposojeni kljšči ne morejo imeti nikake vplivnosti ka kozarčki pri načini ali Tourist Office, Ljubljana ali Tourist Office.

Bančki uradnik in izjava g. Plavšča. Od izvršilnega odbora Saveza bančnih članovnika Jugoslavije v Z. grebu smo prejeli tale dopis s prosim, da za priobčino: »Rdeč je dne 25. m. m. v št. 2/1 približna intervju svojega beogradskoga dopsnika s pomočnikom finančnega g. Plavščem o vzkrožih padca dinara v Curihi. V tem razgovoru je g. Plavšč obdolžil večje število bančnih uradnikov, ki so mu bili naznani, da kupujejo izvozne čeke v verižni trgovini in se na te način izogibajo registraciji o prodaji in nakupu pri bankah. Obenem je g. Plavšč pripomnil, da je verižna trgovina dosegla vrhunc v Dalmaciji. S to izjava g. Plavšč, kakor jo je reproduciral dopsnik. Rdeč, se v tem delu stanu bančnih uradnikov, očitajo malverzacije. Radi tega se izvršilni odbor »Saveza bančnih članovnika Jugoslavije« v Zagrebu smatra poponom za upravičen, če v interesu svojega članstva zahteva, da se z iste strani preklici te pavščni očitek na ta način, da se eventualni krivični obtoči v javnosti in se tem popravi krivica, storjeni ostalim prešernim uradnikom.«

So mladi nimajo miru! V zadnjem času so stopili zopet pokončniški tatovi v akcijo. Tako sta bili iz nagravnega društva Stare-Majaron ukradeni dve težki bakreni svetilki, vredni nad 30.000 krun. — Z groba družine Leskovčev sta bili tudi dve bakreni svetilki ukradeni, vredni 4000 K.

Kocka je pada!!! Danes poleden' dan »Maciste in Javankas« v Kino Tivoli. Vsak kinolubit, ki ne bi filmu obiskal, se bo prav gotovo do novega leta kesal. Zarorei na plan, danes je združen dan. V četrtek prečrneti naravni pesnetki iz Divje Afrike.

Turistička in sport.

Smrčarski tečaj. JZSS priredi letos med občino Božičima svoj redni, 12. dnežnji trajajoči s mudarski tečaj za novice v Bohinjski Bistrici. Tečaj bo vodil načelnik smučkočeh, odsekova JZSS g. R. Badlja. Prijave sprejemajo v dne 9. t. m. ob 4. popoldne v Smrčarskih vodnjakih (znamke za odgovornosti!) vsa tezadvena poljasnila »Jugoslov. Smrčarski Savez«, Ljubljana, Narodni dom, Sportna soba, TPR, ad porto.

Društvene vesti.

Kolo jugoslovenskih sester opozarja svoje članice, da je redna odborova seda 7. in 21. decembra, vselej ob 4. popoldne v družnični sebi, Šolski dvorec 2/II.

Kralijoški protektoratski auto-klub. Iz Beograda poroča, da je kralica Marija sprejela protokorat nad srbskim avtomobilnim klubom.

Pozdravljeni večer novicem (brucovski večer). Kakor običajno, prirediti tudi letos jugoslov. napredno akad. društvo »Jadrana« pozdravljeni večer novicem in stec v soboto dne 9. t. m. ob 8. zvečer v saloni gost

Prostori za delavnico

nanoči uveljni, se oddočo takoj. Poizve
se v Sp. Šiški, Kladovska c. 216.

Urtnar

Pojak, več v vzgojevanju cvetje in
povrtni, išče mesta. Ponudbe na upr.
Slov. Nar. pod „16-10673“ 10673

Urajam se išče trgovina

mešanega blaga z deželnimi pridelki
išče na prometni industrijskem kraju,
event., s sodelovanjem s pravim
lokalom. Ponudbe pod „Trgovinovida“,
Loka pri Žusmu, Slovenija. 10684

Za distinguiranega veleposesnika

ki semterja pride v mesto, iščem dobro
mešovana sobo in plačam prav dobro.
Ponudbe na Viktor Fritsch tu, Giadičeva
8-III 1.

Kontorist injo

Izurjeno st. notipistko z dovršetim zna-
njem slovenske in nemške stenografije,
z vedelno prakso in dobro splošno iz-
obrazbo išče pod ugodnimi pogoji večje
podjetje za Maribor. Ponudbe z referen-
ciami in prepisi spričeval ter zahtevki
na pošti predal 83, Ljubljana. 10671

Nagrado

5000-10000 K ali celo več plača za
2 nemebilitati sobi ali eno ali dve sobi
s kuhinjo zakonski par brez otrok. Po-
nudbe pod „Takoj 10668“ na upravo
Slov. Naroda. 10658

Soba

sveta, zračna, s posebnim vhodom in
električno razsvetljavo se tako odda
dobro situirane sami boljšemu go-
spodu, ki bi plačal 6 mesecov vnaprej.
Naslov pove uprava Slov. Nar. 10669

Sigurno naložen denar.

Posestvo z veliko viho, parkom, tovar-
niško napravo in tirom in poleg lež. čim
zemljiščem 3 in pol ha v nekem pro-
vincijskem mestu. Stajerske se prda.
Ponudbe pod „Preisweit“ na anončno
eksplikacijo Zentrag, Graz, Brandhof-
gasse 10. 10654

Brez posebnega obvestila.

Potra globoke žalosti naznamo v svojem in imenu svo-
jih otrok, da mi je moj srčnoljubiven, dobr soprog in oče, gospod

Alojzij Kink

trgovski sotrudnik

v tork, dne 5. t. m. po kratki mučni bolezni, mirno v Gospodu
zaspal.

Pogreb nepoznega mi pokojnika bo v četrtek, dne 7. t. m.
ob 4 pop. iz hiše žalosti Cerkevna ul. št. 1., na pokopališče
k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1922.

Marija Kink, sopoga.

Potrtega srca naznamo vsem sorodnikom, pri-
ateljem in znancem žalostno vest, da je naš oče, brat,
stric in svak.

Lorenz Benet

posestnik št. 59

včeraj, 4. decembra ob 4. uri popoldne po kratki muč-
ni bolezni v 64. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb rajnega bude bode v sredo ob 4. uri pop.
iz hiše žalosti na domače pokopališče v Podkorenju.

Blagega rajnega priporočamo v molitev in blag
spomin!

Pokoren, dne 5. decembra 1922.

Žalujoča žena in otroci Benet.

Civilno obleko

in povrnik za srednjevetika moškega
prodam. Naslov v upr. Slov. Nar. 10662

GIG

skoro nov, prodam. Odplačilo lahko v
mesečnih obrokih. Naslov v upravi Slov.
Naroda. 10660

Odda se

hev za 2 konja. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 10657

Prodam ceno

zlasto Schaffhausen Int. W. Comp. uro.
Naslov pove uprava Slov. Nar. 10657

KLAVIR

še dobro ohranjen se preda po ugodni
ceni. Poštno ležeče Kranj, Št. 150.

išče se

sodniki uradnik jurist vpokojenec, za
preglej nekaj sodniških aktov. Ponudbe
na upr. Slov. Naroda pod „Jurist 10653“.

Dva dijaka

se sprejmeta na stanovanje in hrano
eventualno na hrano tudi več. Naslov
pove uprava Slov. Naroda. 10655

Prodam

carino žago v gozdnatem kraju na Go-
rnom krm. Ponudbe pod „Zmerna cena
1-656“ na upr. Slov. Naroda.

Lepo nagrada

dobi, kdor preskebi zakonskemu paru
brez otrok stanovanje z dvema sobama
in kuhinjo. Grem tudi v novo hišo.
Ponudbe pod „Lepa nagrada 10661“ na
upr. Slov. Naroda. 10670

mesečno sobo

z električno razsvetljavo v sredini me-
sta. Ponudbe pod „Separaten vhod
10682“ na upr. Slov. Naroda.

Rupim ali zamenjam manjšo tehniko

s tehniko, ki odide najmanj 1000
kilogr. J. Jelenčič, Stara pot 1.
10654

Vsakovrstni vozovi zdrženih obrtnikov

stačno v zalogi pri Martinu Mall,
sedlarju in hčarju avtomobilov v Dom-
žalah. Vseko prvo in tretje sredo v me-
secu v Ljubljani na Ambroževem trgu
(St. Peterski most). Sprejamajo se po-
pravila in v zemeno.

se išče

družabnik

z 200.000 Din v gotovini. Po-
nudbe pod „Sigurna bodočnost
10681“ na upr. Slov. Naroda.

SALAMA

pros orsje
sveže blago
povsem zrela

dobiva se povsod

I. hrv. tvornica
salame, sušenega
mesa in masti
M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

za LESNO INDUSTRIJO

so 1880

KNJIGOVODJA

zmožen lažnine event. francosčine

POSLOVODJA

(nam. Šef)

JARMIST

(gariat).

Vsi je pravovrsne, zanesljive in skulene
moči. Vstop 1. januarja 1923. V ponu-
dbah so stavili pog. j. Naslov pove upr.
Slov. Naroda. 10691

Sposodi se klavir

ter prda nekaj pohištva in kitara. Na-
slov pove uprava Slov. Naroda. 10622

Za manjšo parno opekarno pri Ljubljani se išče

strojnika

ki je več celotnega opekarskega obrata.
Ponudbe pismene ali ustvene na obtro-
reditno zadrugo v Ljubljani, Praž-
ščka ulica 3, pritlije. 10555

Sprejme se kompanjon

v svrhu razširjanja obrata nove, dobro
vpeljane tovarne v Sloveniji. Pojasnila
daje Robert Walland, Ljubljana, Slo-
venska ulica 4.

10632

Modni salon.

Priporočam se sl. občinstvu za izdelo-
vanje vsakovrstnih modul in sportnih
oblek, kjer tudi taglanje po naivo-
vesi mi. Priznano solinna in točna
postopek. Na željo odjemalev razpolo-
gam z razmodernešimi vzorci. J.
Kersnič, Resljeva cesta 1/L desno.

Diplomirani

elektro-tehnični inženjer Švicarske uni-
verze, izvaja pisarniške dela po naivo-
vesi mi. Na željo razmer v Srbiji, ki ima tr-
govske zvezne, išče mesta v industriji
svoje stroke. Ponudbe je postati na upr.
Slov. Naroda pod „SS 30 1 646“.

DVOKOLESA

mali motorji, otročji vozički, šivalni
stroji in druge matice najceneje.

TRIBUNA Ljubljana

Karlovška cesta 4

Abadie

cigaretni papir in stročnice z novo band-
derolo monotonle uprave se dobri zonet
pri gla nizlisi A. Lampret, Lj. b.
čana, Kiekov trg 10. Isto am se dob
tudi konc pnti in ovajni (Pack) papr.

Lepejški lokalni

s skladitiči

tako na razpolago kupen dvonadstropne
hiše s strop dobro vpeljano trgovino v
sredini mesta Ljubljane na velo prome-
tni točki. Ponudbe pod „Zmerna cena“
na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana,
Sodna ul. 5. 10552

Solicitorija

izurjena v vseh poslih veče odve-
nike pisarne z zmo n sto, da samo-
tojno obračunava, vodi eksekucije, k-
lekar, ev denco itd. Tudi vprakenega
sodnega uradnika sprejme odvetniška
pisarna v Ljubljani. Ponudbe pod označ-
bo „Solicitor 1065“ je nasloviti na
upravo Slov. Naroda. 10555

KOLESA

Vam prenovi in strokovno shrani

preko zime

ob malenkostni pristojbini tvrdka

J. GOREC, Gospodstvena cesta 14

OSRAM

NITRA

Razsvetljava z
OsramNitro žarnico,
katera porabi najmanj
toka, jeneprekosljiva

OSRAM
NITRA

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, Šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premog-

ovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska

podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo

vporabo, kovaški premog, črni premog in jajne brikete.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Mlinska c. 15 II.

Lastnina in tisk Narodne tiskarne.

• Narodne tiskarne.

Angleščino in klavir

predučuje začetnike za nizki honorar
na gospodinjska. Poljanska cesta 13-II.
1264

Kupujem kože, hune, krite, polne, zali-
ce itd. po najvišjih
dnevnih cenah.

P. Semko
Ljubljana, Krizevnička ulica 7.

Mlad človek 10619

s trgo sko izobrazbo, več srbskega in
nemškega jezka išče mesta, kot agent
ali potnik za Srbijo event. z dnevnico
in provizijo. Ponudbe pod „R. S. B.
postrestante Beograd“.